

Njegova Ekselencija g. José Manuel Barroso
Predsjednik Europske komisije
Berlaymont
Rue de la Loi / Wetstraat 200
1049 Bruxelles
Belgija

e-poštu: Jose-manuel.barroso @ ec.europa.eu

Email: sg-web-president@ec.europa.eu
12. juna, 2012. godine

Vaša Ekscelencijo,

Pišemo kako bi smo Vas obavijestili o bolnoj borbi preživjelih i obitelji žrtava etničkog čišćenja, masovnih zločina i genocida u Bosni i Hercegovini (BiH) da bi se osigurala prava na sjećanje i obilježavanje stradanja njihovih bližnjih, te da tražimo Vašu podršku.

Tijekom godina, Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) je odigrao ključnu ulogu u dovođenju pred lice pravde osumnjiceni za ratne zločine počinjene tijekom 1990-ih. Kroz njegov sudski mandat MKSJ je pružio pravnu zadovoljštinu žrtvama, gdje se domaći sudovi nisu željeli ili mogli nositi sa količinom i težinom zločina.

Dok je naše pravo na sudsku pravdu time udovoljeno, naše pravo na sjećanje te na obilježavanje stradanja, kao što je ugrađeno u načela uspješnih modela za suočavanje s prošlošću, se otvoreno uskraćuje. Negiranje našeg prava na obilježavanje stradanja nasih bližnjih i zabrana pristupa mjestima bivših koncentracijskih logora, kao i mjestima masovnih zločina dosegla je ključnu točku ove godine.

Mi Vam se s toga obraćamo da Vas zamolimo da poduzmete konkretne korake protiv ponašanja vlasti u Republici Srpskoj (RS), manjem BH entitetu- a posebno općine Prijedor, ali i kompanije ArcelorMittal, koja je najveći svjetski proizvođač čelika a koja sada posjeduje 51% industrijskog kompleksa gdje je nekada bio lociran koncentracijski logor Omarska.

Omarska, zloglasni logor smrti kod Prijedora, čije je otkriće u avgustu 1992. godine od strane britanskih novinara Eda Vulijamija i Peni Maršal uzrokovalo zgražanje svjetske javnosti, bio je jedan od ključnih pokretača reakcije međunarodne zajednice koja je kulminirala osnivanjem MKSJ-a. Omarska se osobito naglašava u brojnim suđenjima pred MKSJ, uključujući suđenja ratni vođama Radovanu Karadžiću i Ratku Mladiću.

U martu 2012. godine, ArcelorMittal zabranio je pristup bivšem logoru grupi studenata iz Minhena, te 14. aprila, 2012. godine izaslanstvu bivših zatočenika, Cetiri lica Omarske- umjetnicko-teorijskoj grupi sa sjedištem u Beogradu, Banjaluci, Prijedoru i Gracu, Grupi Spomenik, Novoj jugoslavenskoj umjetnicko-teorijskoj grupi, te istraživačima iz Goldsmiths Sveučilišta u Londonu. Ova politika je u skladu sa politikom lokalnih vlasti koji negiraju masovne zločine počinjene u Prijedoru. G. Marko Pavić, načelnik Općine Prijedor, nije samo negirao pravo na bilo kakva javna obilježavanja 20. obljetnice masovnih zločina u organizaciji lokalnih NVO-a - koji se sastoje od predstavnika preživjelih, nego je također najavio da će ukoliko dodje do opstrukcija njegove odluke ili upotrebe riječi "genocid" to rezultirati u poduzimanju pravnih radnji protiv predstavnika lokalnih NVO-a.

Situacija je dodatno eskalirala 31. maja, 2012. godine zbog reakcije koja je usljedila kao odgovor na kampanju "bijelih traka" koju su pokrenule lokalne nevladine organizacija za označavanje datuma iz 1992. godine kada je svim ne-Srbima u općini Prijedor bilo naređeno da nose bijele trake na rukavu kao identifikaciju. U toj reakciji, gospodin Rajko Vasić, glasnogovornik stranke SNSD RS, je objavio na svom blogu poziv lokalnim vlastima u Prijedoru, Srebrenici i drugdje u RS da javno negiraju genocid te da uz pomoć policije spriječe bilo kakve događaje koji služe za obilježavanje stradanja. Tekst ove izjave se može pročitati na lokalnom jeziku na njegovom blogu. Mi smo uz pismo priložili prijevod, međutim, moramo vas upozoriti na njegov eksplicitan sadržaj.

Mi već uočavamo odjeke ovakvih i sličnih huškačkih komentara od strane političara, a koji nas duboko zabrinjavaju. Osim zbivanja u Prijedoru, preživjeli ratnih zločina u Višegradu nedavno su se našli pod pritiskom zbog korištenja riječi "genocid" na spomeniku bošnjačkim civilnim žrtvama rata. Brojne, različite, političke stranke provode ovu inicijativu u Višegradu.

Također smatramo da je nedavni izbor gospodina Tomislava Nikolića za predsjednika Republike Srbije, a zbog njegovih poznatih pozicija o poricanju genocida u Srebrenici, jos vise učvrstio otvoreno nijekanje prava na sjećanje u Prijedoru, Višegradu i niz drugih općina u cijeloj RS.

Ovi događaji također predstavljaju povredu prava na slobodu govora u cijeloj RS, a posljedice posebno osjećaju preživjeli. Aneks 7 Dejtonskog mirovnog sporazuma jamči povratnicima zaštitu od verbalnih ili pisanih napada. Međutim, sve je jasnije da se stanje na terenu bitno razlikuje od Općeg okvirnog sporazuma. Preživjeli i obitelji žrtava smatraju da je prijetnja njihovoj sigurnosti i slobodi danas vjerodostojnija nego ikad nakon rata.

Predsjednič Baroso, mi Vam se obracamo tražeći pomoć i podršku u nastavku naše borbe kako bi nam se osiguralo pravo na sjećanje na naše mrtve kao i da

nam se omogući posjeta mjestima naše patnje. Upoznati smo, te podržavamo Vaše inicijative i inicijative Vaših prethodnika u svrhu uspostavljanja prosperitetne i mirne Europe. Podrška ne mora uvijek biti novčane prirode vezana za proširenje Europske unije, nego može biti i u vidu simboličnih dijela ili projekata od vrijednosti za lokalnu zajednicu.

Borba preživjelih logora Omarska i članova obitelji onih koji su stradali tamo te u cijeloj Bosni i Hercegovini općenito, spada u ovu kategoriju.

Vaš glas, kao Predsjednika Europske komisije, ima odjek i utjecaj u cijeloj međunarodnoj zajednici. U ime nedužnih žrtava, naša je dužnost, kao i odgovornost da osiguramo da se temeljna ljudska prava poštuju te da se zaustavi negiranje ovih zastrašujućih zločina. Priznajući zločine koje su se desile te pronalaženje odgovarajućeg načina da se isti obilježe su neki od najvažnijih uvjeta za pomirenje između različitih etničkih skupina u BiH i na Balkanu. Pa ipak, ako uzmemo u obzir trenutnu situaciju u Prijedoru, 20 godina nakon rata u BiH ljudi koji su preživjeli logore u općini Prijedor još uvijek čuju odjek logora.

Molimo Vas za pomoć kako bismo ispravili tu nepravdu za žrtve logora Omarska i drugih, te apelujemo na Vas da ovo spomenete u tjeku Vašeg sastanaka 14. juna, 2012. godine sa Predsjednikom Srbije g. Tomislavom Nikolićem. Uvjereni smo da konstruktivna poruka iz Beograda može imati ogroman politički utjecaj ne samo u BiH, nego i u regiji i Europi u cjelini.

Na kraju, željeli bismo Vas pozvati da nam se pridružite 6. avgusta, 2012. godine na službenoj komemoraciji 20 obljetnice od zatvaranja koncentracionog logora Omarska.

Kopiju ovog pisma šaljemo: g. Stefan Fule, povjerenik EU za proširenje i Europsku politiku susjedstva, g. Johannes Hahn, Povjerenik za regionalnu politiku, g. Valentin Inzko, Visoki predstavnik u BiH, gospodin Peter Sorensen, Europska unija Posebni predstavnik i šef Delegacije Europske unije u BiH, gospodin Martin Schulz, Predsjednik Europskog parlamenta, gđa Emine Bozkurt, član Europskog parlamenta, i Vincent Degert, šef Delegacije Europske unije u Srbiji.

Jako smo Vam zahvalni na posvećenom vremenu i pažnji. Nadamo se skorom odgovoru.

S poštovanjem,

Zajednica udruga logoraša u Bosni i Hercegovini
g. Šaćir Srebrenica, (više od 50 udruga i 16000 članova) - Bosna i Hercegovina

U ime Udruženja logoraša "Prijedor Gospodin
'92" Mirsad Duratović, preživio Omarsku i Trnopolje

Istraživački i dokumentacijski centar Sarajevo - Bosna i Hercegovina
gospodin Mirsad Tokača

Udruga žrtava i svjedoka genocida, Sarajevo - Bosna i Hercegovina
gospodin Murat Tahirovic

Udruga Cuprija - Višegrad, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Društvo za ugrožene narode,
Sarajevo i Srebrenica - Bosna i Hercegovina
Bern - Švicarska
Beč - Austrija
Bolzano - Italija

U ime Društva za ugrožene narode, Njemačka
gospodin Tilman Zulch

U ime Društva za ugrožene narode, Odjel Bosne i Hercegovine
gđa Fadila Memišević

U ime Cetiri Lica Omarske, Umjetnicko-teorijska grupa sa sjedištem u
Beogradu,
Banjaluci i Prijedoru
gđa Milica Tomić, Umjetnik

Žene u crnom, Srbija

Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji
gđa Sonja Biserko

Mreža za mir i kolaborativni razvoj (PCDN)
dr. Edina Bećirević

Koalicija protiv diskriminacije (Srbija) a sastoji se
od: Centar za napredni pravni studij u Beogradu,
Branitelji građanskih prava, LABRIS - Organizacija lezejki za ljudska prava,
Mreža odbora za ljudska prava u Srbiji (CHRIS),
Udruga studenata sa hendikepom, Gayten LGBT , Praxis,
Regionalni centar za manjine

Koalicije za pristup pravde u sastavu: Centar za napredni pravni studij,
Branitelji građanskih prava, CHRIS, Fond za humanitarno pravo, Inicijativa
mladih za ljudska prava, Udruga nezavisnih novinara Vojvodine, Sandžacki
odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda, PRAXIS Beograd

Udruga žena u Bosni i Hercegovini - "Srcem do mira" - Kozarac, Bosna i Hercegovina
gđa Emsuda Mujagić

U ime čuvara Omarske - formalna skupina volontera i aktivista za ljudska prava širom svijeta, a koje podržavaju hiljade bivših logoraša i članova obitelji poginulih u i oko Prijedora u 1992. godini

g. Satko Mujagić, preživio Omarsku i Manjaču - Nizozemska
g. Benijamin Tadzic, preživio Omarsku i Manjaču - Švicarska
g. Hamdija Draganović, preživio Omarsku - Nizozemska
gđa Aida Alić, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
gđa Mevlida Rovcanin - Sarajevo, Bosna i Hercegovina
gđa Emina Bešlagić, preživjela Trnopolje, Nizozemska
gđa Lejla Živković - SAD
gđa Jasna Ćeman - Hrvatska
gđa Helena Anušić - Hrvatska
gđa Alison Sluiter - SAD
gđa Senada Jujic - Nizozemska
gđa Sabina Tanović - Nizozemska
gđa Alisa Mujagić - preživjela Trnopolje - Ujedinjeno Kraljevstvo
gđa Adisa Pamukcic - Ujedinjeno Kraljevstvo

U ime Kongresa Bošnjaka Sjeverne Amerike (KBSA)
gosapodin Haris Alibašić, MPA, predsjednik

U ime Savjetodavnog vijeća za Bosnu i Hercegovinu (ACBH)
gđa Ajla Delkić, izvršni direktor - Washington DC, SAD

g. Werner Fenz, Ph.D. Profesor povijesti umjetnosti na Sveučilištu KF u Gracu, član Radne skupine umjetnosti u javnom prostoru, Grac, Austrija

gđa Evelyn Kraus, Kustosica, članica Radne grupe umjetnosti u javnom prostoru, Grac, Austrija

gđa Mirjana Peitler, povjesničar umjetnosti, član Radne skupine umjetnosti u javnom prostoru, Grac, Austrija

gđa Edith Risse, Ph.D. Povjesničar umjetnosti, član Radne skupine umjetnosti u javnom prostoru, Grac, Austrija

gđa Irina Karamarkovic, Jazz pjevačica, KUG Grac, Austrija

gđa Emina Šarić, rodno osviještene politike, Caritas Grac, Austrija

U ime Post-konfliktnog Istraživačkog Centra (PCRC)
gđa Elmina Kulasic, preživjela Trnopolje, glavni politički analitičar i direktor

Udruženje Sedra, Rotterdam - Nizozemska
gđa Elvira Kapo

Platforma udruga i zaklada Bosanaca u Nizozemskoj (28 organizacija i 12
nezavisnih članova/umjetnika)
g. Ervin Sendijarevic

g. Darko Gašparović, dr. sc., Umirovljeni profesor Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska

g. Guido Snel - Ph.D., Asistent-profesor moderne europske literature, na
Sveučilištu u Amsterdamu. Pisac romana i prevoditelj memoara gospodina
Emira Suljagića o Srebrenici " Razglednica iz groba"- Nizozemska

gđa Erna Rijdsdijk, PhD, autor Izgubljeni u Srebrenici: Odgovornost i
subjektivnost na rekonstrukciji neuspjelih mirovnih misija, VU University,
2012 - Nizozemska

Prof. dr. Franziska Bollerey, Institut za povijest umjetnosti, arhitekturu i
urbanizam, IHAAU, Delft Tehničko sveučilišta - Nizozemska

dr. Emir Ramić
Direktor Instituta za istraživanje genocida - Kanada

g. Ed Vulliamy - novinar Guardian i Observera i autor, Velika Britanija

gđa Florance Hartmann - Novinar i autor, Francuska

g. Rezak Hukanović - preživio logore Omarsku i Manjaču te je autor prve
knjige o tim logorima iz 1993. godine ("Deseti krug pakla")

U nastavku dodajemo popis supotpisnika, udruga zrtava koji su nas ovlastili
da posaljemo ovo pismo u njihovo ime i podršku:

1. Majke Srebrenica Potocari (Srebrenica)
2. Žene Srebrenice (Tuzla),
3. Srebrenicki Građanski Forum (Srebrenica / Tuzla)
4. Srebrenica 99 (Tuzla)
5. Srebrenicki Klub intelektualaca (Srebrenica)
6. Udruga za prevenciju genocida (Srebrenica)
7. Studentska asocijacija (Srebrenica),
8. Bosfam Ženska unija (Srebrenica / Tuzla)
9. Udruga bivših logoraša logora u BiH (Sarajevo)
10. Ženska sekcija Udruge bivših logoraša (Kanton

Sarajevo)

11. Žene - žrtve rata (Sarajevo)
12. Povratak - Zajednica povratnika u Bijeljini
13. Mostovi - Savez obitelji nestalih (Bosanska Krupa)
14. Unija u potrazi za nestalim (Brčko)
15. Savez logoraša (Brčko)
16. Savez obitelji zatvorenika i nestalih iz područja Prozora (Prozor)
17. Savez obitelji žrtava i nestalih (Hadžići)
18. Savez obitelji žrtava i nestalih (Kladanj)
19. Savez obitelji žrtava i nestalih (Ključ)
20. Savez obitelji zatvorenika i nestalih osoba iz neretvanskog kantona i Hercegovine (Mostar)
21. Unija za nestale (Mostar)
- 22.. Žepa Savez povratnika (Žepa)
23. Vrbanja unija obitelji nestalih (Kotor Varoš, Travnik)
24. Savez obitelji nestalih iz Zvornika (Tuzla)
25. Kotorsko Savez povratnika (Kotorsko - Doboj)
26. BiH unija Roma (Sarajevo / Lukavac)
27. Unija Roma (Tuzla)
28. Zenica unija Roma (Zenica)
29. Unija Roma (Kalesija)
30. Budućnost unija Roma (Sarajevo)
31. Unija Romkinja (Tuzla)
32. Udruga sindikata Podrinja
33. Žene Podrinja (Bratunac),
34. Žene Podrinja (Vlasenica)
35. Žene Podrinja (Sarajevo)
36. Zajednica povratnika Vrbanja (Banja Luka)
37. Koalicija za povratak (Banja Luka)
38. Višegrad 92 Savez obitelji nestalih iz Višegrada (Sarajevo)
39. Ženska Snaga Ženska unija (Tuzla)
40. Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca (Sarajevo)
41. Institut za popis ratnih zločina (Sarajevo)
42. Srpsko građansko vijeće (Sarajevo)
43. Srpsko građansko vijeće (Tuzla)
44. Srpsko građansko vijeće (Zenica)
45. Srpsko građansko vijeće (Mostar)
46. Hrvatsko narodno vijeće (Sarajevo)
47. Pravda za Bosnu i Hercegovinu Fondacija (Sarajevo)
48. Obrazovanje Gradi BiH, Građanska Unija (Sarajevo)
49. Demokratsko Vijeće Bošnjaka (Bijeljina)
50. Terra Unija građana (Sarajevo)
51. Mak-Bosanka Ženska unija (Sarajevo)
52. Merhamet Humanitarna unija (Sarajevo),
53. Djeca Sarajeva, unija roditelja ubijene djece (Sarajevo)
54. Fokus-BiH Udruga Ženskih organizacija iz Bosne i Hercegovine

55. Medica (Zenica / Visoko)
56. EHO unija (Ljubuški)
57. Žene u BiH Ženske unije (Mostar)
58. Forum mladih, unija građana (Stolac)
59. Povratak i pravo na prebivalište, unija povratnika (Bijeljina)
60. Astra Ženska unija (Bijeljina)
61. Helsinški odbor Republike Srpske (Bijeljina)
62. Ženska budućnost, Ženska unija (Kalesija)
63. Za nestale, unije obitelji nestalih (Hadžići)
64. Unija povratnika Trebinje (Trebinje)
65. Deblokada, Unija građana (Sarajevo)
66. Inicijativa mladih za ljudska prava (Sarajevo)